

Sygn. akt IVU 94/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2019r.

Sąd Rejonowy w Łomży IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Urszula Zaleska

Protokolant: st.sekr.sąd. Magdalena Laskowska

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2019 r. w Łomży

na rozprawie

sprawy **B. Z.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.**

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek odwołania od decyzji

z dnia 23 maja 2018r., znak: (...)

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż odwołujący się B. Z. w wyniku wypadku przy pracy z dnia 21.08.2015r. doznał 33% trwałego uszczerbku na zdrowiu i w związku z tym przyznaje jemu tytułem jednorazowego odszkodowania kwotę 28.182,-(dwadzieścia osiem tysięcy sto osiemdziesiąt dwa) złotych.

Sygn. akt IV U 94/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23.05.2018r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił, na podstawie art. 21 ustawy z dnia 20.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, B. Z. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 21 sierpnia 2015r.

W uzasadnieniu tejże decyzji (...) Oddział w B. stwierdził, iż jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy nie przysługuje B. Z., gdyż ponosi on wyłączną winę za wypadek do którego doszło w dniu 21.08.2015r., gdyż z niewiadomych przyczyn, na łuku drogi, zjechał on na przeciwny pas i zderzył się z jadącym z naprzeciwka ciągnikiem rolniczym. Wskazał, że odwołujący się wyrokiem Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem II Wydziału Karnego został uznany za winnego tego, że spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

B. Z. złożył odwołanie od tej decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie jemu jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu doznanego wskutek tego wypadku. Złożył także wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność doznanego uszczerbku na zdrowiu. Zarzucił organowi rentowemu naruszenie art. 21 ustawy z dnia 20.10.2002r. poprzez uznanie jego wyłącznej winy wbrew uzasadnieniu wyroku Sądu Rejonowego, w którym wskazano na współwinę kierującego ciągnikiem rolniczym.

Uzasadniając swoje stanowisko podał, że uległ wypadkowi drogowemu, gdy uderzył w ciągnik rolniczy jadący z naprzeciwka i na skutek tego doznał szeregu obrażeń, trwałego uszczerbku na zdrowiu i był długotrwale niezdolny do pracy. Potwierdził, że został uznany za winnego zarzucanego jemu wykroczenia z art. 86 kw., jednakże z uzasadnienia wyroku wynika, że nie jest on wyłącznie winny zaistnienia zdarzenia drogowego z dnia 21 sierpnia 2015r. , ponieważ stwierdzono że zachowanie kierującego ciągnikiem rolniczym miało wpływ na zaistnienie kolizji. Podkreślił, że sąd nie stwierdził, aby popełnił on wykroczenie umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Wskazał, że na organie rentowym ciąży obowiązek wypłaty odszkodowania, ponieważ jak wynika z okoliczności sprawy nie sposób uznać, że jego zachowanie było wyłączną przyczyną przedmiotowego wypadku przy pracy wynikającą z jego umyślnego zachowania lub na skutek rażącego niedbalstwa. Zdaniem odwołującego się jedynie kumulatywne spełnienie się przesłanek z art.21 mogłoby skutkować odmową wypłacenia świadczenia, jednakże w realiach niniejszej sprawy nie doszło do ich spełnienia.

W odpowiedzi na odwołanie (...) Oddział w B. wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Argumentował, że ze zgromadzonej dokumentacji wypadkowej wynika, iż wyłączną przyczyną tego zdarzenia było naruszenie przez odwołującego się przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia w stopniu rażącego niedbalstwa.

Sąd , co następuje:

B. Z. jest zatrudniony w firmie (...) prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą (...) sc M. K., (...) s.c. w K. na stanowisku kierowcy samochodu dostawczego.

W dniu 21 sierpnia 2015r. od godz. 5.00 odwołujący się rozwoził pieczywo po sklepach (lista sklepów - pismo pracodawcy z dnia 10.05.2018r. – akta ZUS). Około godz. 8.20 jadąc samochodem marki M. (...) o nr rej. (...) na trasie K. – S. w okolicy miejscowości K. na łuku drogi, podczas skrętu w prawo kierowany przez niego pojazd podczas mijania z jadącym z naprzeciwka ciągnikiem rolniczym marki D. (...) z przyczepą Autosan, uderzył w lewe, tylnie koło ciągnika. Na skutek wypadku doszło do zniszczenia kabiny samochodu marki M. (...). Ustalono, że panowały dobre warunki pogodowe, a nawierzchnia po której poruszały się pojazdy była sucha.

Zespół powypadkowy powołany przez pracodawcę sporządził protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy nr (...), w którym uznano zdarzenie z dnia 21.08.2015r. za wypadek przy pracy. Stwierdzono, iż wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez poszkodowanego pracownika przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa tj. popełnienie wykroczenia z art. 86 § 1 kw. w zw. z art. 24 §1 i 3 kw. Ustalono, że B. Z. podczas kierowania pojazdem przekroczył oś jezdni doprowadzając do zderzenia z ciągnikiem rolniczym, czym spowodował zagrożenie w ruchu drogowym. Został zakleszczony w kabinie pojazdu. Straż pożarna przybyła na miejsce zdarzenia wydostała go z kabiny i został przekazany załodze karetki pogotowia ratunkowego (dowód- protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy - akta ZUS).

Na skutek wypadku odwołujący się doznał następujących obrażeń: złamania podkrętarzowego kości udowej lewej, złamania dwupoziomowego kości łokciowej prawej, złamania wyrostka rylcowatego kości promieniowej prawej ze zwknięciem nadgarstka, złamania żeber VI, VII, VIII po stronie prawej, oraz VII, VIII po stronie lewej, ran szarpanych przedramienia i ramienia lewego, rany szarpanej stopy prawej, stłuczenia goleni prawej, urazu głowy i stłuczenia płuc (dowód: dokumentacja medyczna – akta ZUS; Karta zlecenia wyjazdu zespołu ratownictwa medycznego nr (...); Karty medycznych czynności ratunkowych).

Wyrokiem z dnia 28 września 2016r. w sprawie sygn. akt. II W 89/16 Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem II Wydział Karny uznał odwołującego się winnym tego ,że w dnu 21 sierpnia 2015r. kierując pojazdem marki M. (...) o nr rej. (...) w okolicy miejscowości K. w trakcie wykonywania manewru wymijania przekroczył oś jezdni, doprowadzając do zderzenia z wymijanym ciągnikiem rolniczym, czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym tj. wykroczenia z art. 86 §1 kw. i orzekł wobec niego karę nagany (dowód- wyrok w sprawie II W 89/16 w/w Sąd).

Organ rentowny uznał zdarzenie z dnia 21.08.2015r. za wypadek przy pracy, jednakże odmówił odwołującemu się prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu tego wypadku przy pracy, powołując się na art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Organ rentowny stwierdził, iż B. Z. ponosi wyłączną winę za wypadek do którego doszło w dniu 21.08.2015r., gdyż z niewiadomych przyczyn na łuku drogi zjechał na przeciwny pas i zderzył się z jadącym z naprzeciwka ciągnikiem rolniczym. Powołał się na wyrok Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem z dnia 28 września 2016r. w sprawie II W 89/16 (dowód – decyzja z dnia 23.05.2018r.- akta ZUS).

W ocenie Sądu odwołanie jest zasadne.

Niezbędnym warunkiem utraty przez ubezpieczonego, poszkodowanego wypadkiem przy pracy, prawa do świadczeń przewidzianych ustawą o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych jest **kumulatywne** wystąpienie, zawartych w art. 21 ust. 1 w/w ustawy, przesłanek. Po pierwsze wyłączną przyczyną wypadku musi być naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, a po wtóre naruszenie to ma być spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Zgodnie z treścią art.6 kc obowiązek udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu wywodzi skutki prawne, a więc to **organ rentowy winien wykazać**, iż **wyłączną przyczyną** wypadku było spowodowane na skutek **rażącego niedbalstwa** naruszenie przez odnotowującego się B. Z. przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia(przepisów ruchu drogowego).

Zdaniem Sądu organ rentowny nie uczynił zadość powyższemu obowiązkowi. Organ rentowny nie wykazał, że wyłączną przyczyną wypadku było spowodowane na skutek **rażącego niedbalstwa naruszenie przez odwołującego się przepisów ruchu drogowego.**

O naruszeniu przez pracownika przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia wskutek rażącego niedbalstwa, zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego(wyrok SN z 6.08.1976 r. III PRN 19/76 – nie publikowany) można mówić jedynie w sytuacji w której pracownik nie wykazał minimum należytej staranności wymaganej w konkretnej sytuacji oraz wówczas, gdy poszkodowany podejmuje działania z naruszeniem przepisów chociaż mógł i powinien był przewidzieć grożące niebezpieczeństwo, które zwykle występuje w danych okolicznościach faktycznych i dla każdego człowieka o przeciętnej przezorności jest oczywiste, przy czym musi to być przyczyna wyłączna. Ponadto rażące niedbalstwo w zachowaniu pracownika występuje również wtedy, gdy poszkodowany zachowuje się w sposób odbiegający jaskrawo od norm bezpiecznego postępowania i świadczy o całkowitym zlekceważeniu przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia. (OSA 1998/11-12/44).

Tymczasem zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje na rażące niedbalstwo odwołującego się B. Z. podczas kierowania samochodem w momencie wypadku w dniu 21.08.2015r. W opinii Sądu, powoływanie się przez organ rentowny na wyrok w sprawie II W 89/16 Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem II Wydziału Karnego jako dowodu na rażąco naganne naruszenie przez odwołującego się przepisów ruchu drogowego, jest całkowicie nieuzasadnione.

Przepisy dotyczące ochrony życia i zdrowia należy traktować szeroko i nie stanowią one jedynie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy zawartych w kodeksie pracy, ale wszelkie normy prawne, których powinien przestrzegać pracownik, a więc także przepisów o ruchu drogowym. Jednakże należy zauważyć, iż zgodnie z art. 5 kw wykroczenie można popełnić zarówno umyślnie, jak i też nieumyślnie, chyba że ustawodawca przewiduje odpowiedzialność tylko za wykroczenia umyślne. Bezspornym w sprawie było ,iż odwołujący się został uznany za winnego dopuszczenia się wykroczenia z art. 86 §1 kw. i orzeczono wobec niego karę nagany. Wykroczenie z art. 86 §1 kw może być popełnione umyślnie, jak i nieumyślnie. Na podkreślenie zasługuje fakt, że Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem po rzeczowej analizie zgromadzonego w sprawie II W 89/16 materiału dowodowego, popartego wnioskami wynikającymi ze sporządzonych dwóch opinii przez biegłych rzeczoznawców w dziedzinie wypadków drogowych, w uzasadnieniu do wyroku doszedł do konkluzji, w związku z brakiem możliwości ustalenia przyczyny, która spowodowała, że B. Z. przekroczył oś jezdni czym doprowadził do wypadku – że nastąpił po stronie obwinionego, tj. odwołującego się zawiniony błąd w sztuce prowadzenia pojazdu mechanicznego, w tym przypadku

polegający na **nieumyślnym** naruszeniu zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym(dowód: uzasadnienie wyroku w sprawie IIW 89/16 Sądu Rejonowego w Wysokim Mazowieckiem). W ocenie Sądu analiza uzasadnienia wyroku prowadzi do wniosku, że nie sposób przypisać B. Z., pomimo orzeczonej kary nagany ,że do wypadku doszło na skutek naruszenia przez niego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia na skutek **rażącego niedbalstwa**. Dlatego też Sąd nie zaaprobował stanowiska zajętego w sprawie przez organ rentowy i uznał je za niezasadne. W opinii Sądu organ rentowy, stosowanie do dyspozycji art. 6 k.c., nie dowiódł swych twierdzeń. Sąd stwierdził, że wbrew zajętemu przez organ rentowy stanowisku, zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przypisania odwołującemu się winy w stopniu rażącego niedbalstwa. Sąd dał wiarę twierdzeniom odwołującego się, że do wypadku doszło z winy nieumyślnej. Sąd wziął także pod uwagę, że odwołujący się nie poruszał się z nadmierną prędkością (prędkość kolizyjna 50 km/ha – vide: akta sprawy II W 89,16). W ocenie Sądu, twierdzenia odwołującego się, że do wypadku doszło na skutek nieumyślnego naruszenia przez niego przepisów ruchu drogowego, znalazły potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Wskazać należy także, że w sprawie IIW 89/16 stwierdzono niedostatki czynności dowodowych, tj. oględzin wykonanych na miejscu zdarzenia i problematycznej oceny czy ciągnięta przez ciągnik naczepa z uwagi na swoją długość nie przekroczyła osi jezdni.

W świetle powyższych dowodów – Sąd uznał więc, że twierdzenia organu rentowego, iż wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez B. Z. przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego wskutek rażącego niedbalstwa – są bezzasadne. Zaprezentowane dowody jednoznacznie świadczą o tym, iż do wypadku doszło na skutek naruszenia przepisów ruchu drogowego przez odwołującego się wskutek winy nieumyślnej. Na tej podstawie Sąd stwierdził, że nie została więc spełniona przesłanka wyłączności z art. 21 ust. 1 ustawy wypadkowej.

Reasumując powyższe, tut. Sąd uznał, że organ rentowy bezpodstawnie zastosował art. 21 ust. 1 ww. ustawy, pozbawiając odwołującego się prawa do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego.

W celu ustalenia czy B. Z. doznał uszczerbku na zdrowiu w wyniku wypadku przy pracy z dnia 21.08.2015r., Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu: ortopedii i neurologii oraz chirurgii.

Biegli sądowi z zakresu: ortopedii i neurologii po przeprowadzeniu wywiadu, analizie dokumentacji medycznej i badaniu rozpoznali u odwołującego się: 1) stan po leczeniu operacyjnym złamania przezkrętarzowego kości udowej lewej; 2) stan po leczeniu operacyjnym dwupoziomowego złamania kości łokciowej prawej; 3) stan po złamaniu nasady dalszej kości promieniowej prawej i zwichnięciu nadgarstka prawego, leczone bezoperacyjnie; 4) stan po złamaniu żeber VI,VII,VIII po stronie prawej i VII i VIII po stronie lewej, stan po stłuczeniu płuc; 5) wygojone rany szarpane przedramienia i ramienia lewego; 6) wygojona rana szarpana stopy prawej; 7) stan po stłuczeniu głowy.

Biegli sądowi z zakresu: ortopedii i neurologii orzekli, iż w wyniku wypadku przy pracy z dnia 21.08.2015r. odwołujący się doznał łącznie 23 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu tj.: pkt. 145a – 10 %, pkt. 123a – 5%,, pkt. 122a – 8 % (dowód –opinia biegłych z zakresu ortopedii i neurologii k. 14-19).

Biegły sądowy z zakresu chirurgii po przeprowadzeniu wywiadu, analizie dokumentacji medycznej i badaniu odwołującego się rozpoznał stan po przeżytym urazie klatki piersiowej i złamaniu żeber VI,VII,VIII po stronie prawej i VII i VIII po stronie lewej. Biegły orzekł, że w wyniku wypadku przy pracy z dnia 21.08.2015r. odwołujący się doznał z tytułu powyższych obrażeń 10 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (dowód –opinia biegłego chirurga k. 47-49).

Opinia biegłych zakresu ortopedii i neurologii oraz opinia biegłego chirurga nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd uznał ww. wymienione opinie za rzetelne, obiektywne i sporządzone zgodnie z zasadami sztuki lekarskiej i orzecznictwej. Sąd podzielił wnioski wypływające z opinii biegłych i przyjął je za własne. Wydane zostały bowiem przez specjalistów ze swoich dziedzin, mających odpowiednią wiedzę i doświadczenie w swojej dziedzinie. Biegli w sposób przekonujący, logiczny i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego uzasadnili swoje stanowisko wskazując dlaczego dochodzą do takich, a nie innych wniosków. Opinie spełniły wymagania w zakresie zupełności. W związku z

powyższym opinie te w ocenie tut Sądu, stanowią wiarygodny dowód i dlatego Sąd orzekając o uszczerbku na zdrowiu oparł się na ustaleniach zawartych w tychże opiniach.

Zgodnie z art. 11ust.1 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Odwołującemu się przysługuje więc odszkodowanie za 33 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (10 % + 5% + 8 % + 10 %). Wysokość przysługującego odwołującemu się jednorazowego odszkodowania Sąd ustalił w oparciu o obowiązującą w dniu wydania zaskarżonej decyzji stawkę za 1 % uszczerbku na zdrowiu (vide- uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2009r, I UZP 2/09). Na dzień wydania zaskarżonej decyzji wysokość jednorazowego odszkodowania wynosiła po 854 zł za każdy procent uszczerbku na zdrowiu. Zatem należne odwołującemu się B. Z. jednorazowe odszkodowanie za 33% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wynosi 28.182 złotych.

Mając na uwadze powyższe tut. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i w zw. z art. 21 ust.1 i art. 11ust.1 i 3 , art. 12 ust.1 ustawy z dnia 30.10.2002r o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, orzekł jak w sentencji.